

Uzasadnienie

Plan zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036 opracowano na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.). Obszar został zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (obszar Natura 2000) decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2009 r. Nr 43, str. 63). Aktualny wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty zawiera decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2019/18 z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia dwunastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2019 r. Nr 7, str. 77). Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat, przy czym pierwszy projekt tworzy się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Pierwsze PZO weszło w życie zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1917). Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) ww. zarządzenie zostało przekazane do Ministra Środowiska. Równocześnie obwieszczeniem z dnia 5.08.2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku rozpoczął procedurę zmiany ww. zarządzenia w związku z koniecznością dostosowania działań obligatoryjnych zaplanowanych na trwałych użytkach zielonych w obrębie gospodarstw rolnych do obowiązującego wtedy Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. Urz. z 2010 Nr 39 poz. 211 z późn. zm.). Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO (zorganizowano spotkanie dyskusyjne dnia 07.10.2014 r. w Bytowie, którego tematem były propozycje zmian w obowiązującym PZO). Przygotowany projekt zarządzenia zmieniającego PZO został poddany konsultacjom społecznym na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Przed podpisaniem zarządzenia zmieniającego działając na podstawie § 5 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej, Minister Środowiska stwierdził pismem nr DP-074-120/4203/14/JJ z dnia 24.02.2015 r. uchybienia uzasadniające uchylenie, a nie zmianę ww. zarządzenia ustanawiającego PZO. Zostało ono zatem uchylone zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 17 lutego 2016 r. uchylającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1086), a procedura zmiany zarządzenia PZO nie została zakończona. Uwagi i wnioski zawarte w ww. piśmie Ministra Środowiska oraz ze spotkania dyskusyjnego i konsultacji społecznych zostały wzięte pod uwagę przy opracowywaniu niniejszego zarządzenia.

Projekt PZO sporządzono uwzględniając treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Podczas prac nad planem zadań ochronnych opierano się na następujących opracowaniach wykonanych na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, stanowiących łącznie dokumentację planu:

1. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036 w województwie pomorskim (IOŚ, Warszawa, 2012 – zespół autorski: Zdzisław Cichocki, Jan Borzyszkowski, Łukasz Chachulski, Wojciech Kurek, Marcin Sulwiński, Jadwiga Sienkiewicz, Arkadiusz Gawroński, Grzegorz Rąkowski, Małgorzata Hajto, Agnieszka Kuśmierz, Małgorzata Bidłasik, Beata Krawczyńska, Jarosław Krawczyński),

2. Inwentaryzacja przyrodnicza obejmująca gatunki: minoga rzeczny *Lampetra fluviatilis*, minoga strumieniowego *Lampetra planeri*, kozy *Cobitis taenia*, głowaczka białopłetwy *Cottus gobio*, łososią atlantyckiego *Salmo salar* w obszarach Natura 2000 (VORTEX Sp. z o.o., Gdańsk, 2014 r. – zespół autorski: Iwona Bubak, Grzegorz Gęsiarz, Ewelina Katewicz, Piotr Klimowicz, Teresa Kaczorowska),
3. Raport z inwentaryzacji wydry *Lutra lutra* w obszarze Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036 (AZB, Gdynia, 2015 r. – zespół autorski: Adrian Zwolicki, Agata Weydmann).

Obszar, na którym znajduje się obszar Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036 zajmuje powierzchnię 5508,63 ha. Pod względem administracyjnym teren obszaru Natura 2000 położony jest w województwie pomorskim, w powiecie słupskim, w gminach: Damnica, Główny, Smoldzino, Potęgowo, w powiecie lęborskim w gminie Cewice oraz w powiecie bytowskim w gminie Czarna Dąbrówka. Grunty stanowią zarówno własność Skarbu Państwa, jak i prywatną. Tereny należące do Skarbu Państwa w zarządzie PGL Lasy Państwowe znajdują się na terenie Nadleśnictw: Łupawa, Ustka, Damnica (RDLP w Szczecinku) oraz Nadleśnictwa Cewice (RDLP w Gdańsku).

Gospodarka leśna na terenach należących do Skarbu Państwa prowadzona jest w oparciu o Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Łupawa na lata 2018-2027, Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Ustka na lata 2018-2027, Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Damnica na lata 2011-2020 i Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Cewice na lata 2013-2022. W lasach prywatnych gospodarka leśna prowadzona jest zgodnie z ustawą o lasach na podstawie uproszczonych planów urządzania lasu lub decyzji Starosty.

W granicach obszaru Natura 2000 znajdują się użytki ekologiczne, pomniki przyrody oraz otulina Słowińskiego Parku Narodowego.

Dla obszaru Dolina Łupawy nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 pkt 2, 3 i 3a ustawy o ochronie przyrody, dotyczące wyłączenia części terenów z zakresu planu zadań ochronnych.

Rozpatrywany obszar Natura 2000 wyznaczono z uwagi na występowanie siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43 EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (SDF, data aktualizacji 2017-02):

- 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic (*Charetea*),
 - 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion (Potamion)*,
 - 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*,
 - 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri p.p. i Bidention p.p.*,
 - 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
 - 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
 - 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
 - 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
 - 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*,
 - 7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*,
 - 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
 - 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
 - 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion*),
 - 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*),
 - 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*),
 - 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne*,
 - 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*), olsy źródłiskowe*,
 - 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*),
- oraz następujące gatunki zwierząt z załącznika II ww. Dyrektywy:
- 1337 Bóbr europejski (*Castor fiber*),
 - 1355 Wydra (*Lutra lutra*),

- 1166 Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*),
- 1096 Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*),
- 1099 Minóg rzeczny (*Lampetra fluviatilis*),
- 1106 Łosoś atlantycki (*Salmo salar*),
- 1149 Koza (*Cobitis taenia*),
- 1163 Głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*).

W trakcie prac nad projektem PZO potwierdzono występowanie tylko 8 typów siedlisk:

- 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic (*Charetea*),
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion* (*Potamion*)
- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*),
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*), olsy źródłiskowe.

Prace terenowe nie wykluczyły całkowicie występowania pozostałych siedlisk wymienionych w SDF. Dlatego w zarządzeniu wskazano na konieczność uzupełnienia stanu wiedzy w celu ewentualnego odszukania i oceny stanu zachowania siedlisk przyrodniczych:

- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*,
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*),
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne,
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri p.p.* i *Bidention p.p.*,
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*

W projekcie zarządzenia, którego zapisy poddano dyskusji na spotkaniach z zainteresowanymi osobami i podmiotami prowadzącymi działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, uzupełnienie stanu wiedzy zaplanowano także dla siedlisk 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charetea spp.*), 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska oraz 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe z uwagi na niedostateczne rozpoznanie siedlisk w obszarze.

W trakcie prac nad sporządzeniem planu zadań ochronnych i późniejszych badań (w 2012 i 2014 r.), pomimo licznych prób odłowu nie udało się odnaleźć gatunku głowacza białopłetwego *Cottus gobio*. Wpis w SDF dotyczący jego występowania w obszarze jest prawdopodobnie błędny. Występuje tutaj inny gatunek z rodziny głowaczowatych - głowacz pręgopłetwy, co wskazują także wcześniejsze odłowy (Radtke G., Dębowski P., Grabowski A., 2006, *Ichtiofauna Dorzecza Łupawy*. Rocz. Nauk PZW t.19, s71-84). Rzetelnych starszych informacji historycznych nie ma. Oczywiście nie można wykluczyć, że głowacz białopłetwy występował i wyginął w dorzeczu w przeszłości (np. obydwie gatunki są obecnie spotykane w Łebie i Bolszewce) jednak musiało to nastąpić przed 2005 rokiem, czyli przed zaproponowaniem obszaru Dolina Łupawy jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty w 2007 r. W zarządzeniu nie określono zagrożeń i

celów działań ochronnych dla tego gatunku. RDOŚ w Gdańsku złoży do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wnioski o usunięcie gatunku z listy przedmiotów ochrony. Przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 są również: łosoś atlantycki (*Salmo salar*) i minóg rzeczny (*Lampetra fluviatilis*), których nie udało się odnaleźć w trakcie sporządzania dokumentacji PZO, jak i późniejszych badań uzupełniających. Pomimo braku możliwości dokonania oceny stanu ochrony kierując się zasadą przezorności wskazano zagrożenia, a także działania ochronne – przyjmując, że są one tożsame z zagrożeniami i działaniami ochronnymi dla minoga strumieniowego i kozy, stwierdzonych podczas prac terenowych. Po uzupełnieniu stanu wiedzy o gatunkach minoga rzeczny i łososi atlantyckiego zostaną one zweryfikowane. Należy podkreślić, że ważną przeszkodą utrudniającą migracje ww. gatunków jest obecność różnego rodzaju przegród na rzekach m.in. elektrowni wodnej w Smołdzinie (poza obszarem Natura 2000 Dolina Łupawy), niewyposażonej w przepławkę. Działania mające na celu budowę przepławki podjął Słowiński Park Narodowy, w otulinie którego znajduje się elektrownia. Z uwagi na istotność wędrówek w biologii dwusrodowiskowych gatunków, jako cel działań ochronnych zarówno dla łososi atlantyckiego jak i dla minoga rzeczny określono uzyskanie ciągłości cieków, umożliwiającej migrację w całym obszarze Natura 2000. Jako działanie ochronne wskazano udrażnianie rzek poprzez budowę sprawnych przepławek i zapewnienie ich prawidłowego funkcjonowania. Działanie takie przyjęto również dla gatunków koza i minóg strumieniowy, gdyż wpłynie ono korzystnie na wymianę puli genowej w obrębie tych gatunków.

Prace terenowe nie pozwoliły także na jednoznaczne określenie stanowisk występowania trzaski grzebieniastej *Triturus cristatus* - stwierdzono potrzebę uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony obszaru Natura 2000 i uwarunkowaniach jego ochrony.

Ocena stanu ochrony siedlisk nieleśnych wykazała, że charakteryzują się one niezadowalającym lub złym stanem ochrony (U1 lub U2). Wynika to przede wszystkim z oceny parametru struktura i funkcja siedlisk, a dokładniej z ubóstwa jakościowego i ilościowego łąk ramienicowych – w przypadku siedliska 3140, braku chronionych gatunków włosieniczników – w przypadku siedliska 3260 oraz niewielkiej liczby gatunków charakterystycznych dla siedliska – w przypadku siedliska 7140 i siedliska 6510. Wszystkie siedliska wodne narażone są na silną eutrofizację związaną z różnymi formami zabudowy i użytkowania terenu w dolinach rzek. Ta sytuacja powoduje także, że stosunkowo nisko oceniono perspektywy ochrony tych siedlisk.

Stan ochrony siedlisk leśnych oceniono jako niezadowalający (U1) – 9130, 91E0 i zły (U2) - 9160. W ich przypadku głównym parametrem wpływającym na niską ocenę jest struktura i funkcja siedliska. Ekosystemy te w obszarze Dolina Łupawy charakteryzują się niewielką ilością martwego drewna oraz brakiem obecności starodrzewu. Jednocześnie ekosystemy leśne narażone są na antropopresję w związku z występowaniem zabudowy w pobliżu chronionych płątów.

Jako właściwy oceniono stan ochrony gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony na przedmiotowym obszarze Natura 2000: 1337 bobra europejskiego (*Castor fiber*), 1355 wydry (*Lutra lutra*), 1096 minoga strumieniowego (*Lampetra planeri*), 1149 kozy (*Cobitis taenia*). Niemniej potencjalnym zagrożeniem dla tych gatunków jest eutrofizacja wód związana z różnego rodzaju zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku działalności człowieka (rolnictwo, leśnictwo, gospodarka rybacka, transport, wytwarzanie ścieków i odpadów), a także regulowanie koryt, rzecznych. Zagrożeniem istniejącym dla gatunków: kozy, minoga strumieniowego jest zmniejszenie migracji, istnienie barier dla migracji - ograniczenie drożności rzek jako korytarza migracyjnego, wskutek obecności przegród na rzekach w obszarze Natura 2000, natomiast zagrożeniem potencjalnym jest budowa nowych obiektów hydrotechnicznych, jazów.

Zarówno w przypadku siedlisk, jak i gatunków zwierząt, z uwagi na ich charakter, duża część zaplanowanych działań oraz wskazań do dokumentów planistycznych ukierunkowanych jest na ochronę stanu wód, zachowanie naturalnych przepływów oraz wolnych od zainwestowania terenów w dolinach rzek. W przypadku siedlisk leśnych działania nakierowane są na zwiększenie roli naturalnych procesów w ekosystemach.

Zaplanowany monitoring będzie dotyczył oceny stanu ochrony gatunków: wydra, trzaska grzebieniasta, minóg strumieniowy, koza, łosoś atlantycki, minóg rzeczny a także siedlisk przyrodniczych: 3140, 3260, 6510, 9130, 9160, 91E0. Monitorowanie stanu ochrony gatunków przyjęto zgodnie z metodyką do celów

monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zatem oszacowanie wartości poszczególnych parametrów i wskaźników struktury i funkcji będzie określone i zwaloryzowane wg przewodników metodycznych wydawanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Ocena stanu ochrony siedlisk i gatunków nie wymienionych powyżej będzie miała miejsce, w ramach prac nad kolejnymi PZO.

Analiza dokumentów planistycznych wykazała, że zagrożenie dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 może stanowić realizacja ustaleń studiów gmin i planów miejscowych, które dopuszczają m.in. lokalizację obiektów mogących wpływać negatywnie na przedmioty ochrony (w tym różnego rodzaju zabudowę hydrotechniczną rzek), intensywną gospodarkę rybacką, zalesianie terenów łąkowych z siedliskiem 6510. W celu ograniczenia możliwych negatywnych skutków wynikających z realizacji tych ustaleń, konieczne było wskazanie potrzebnych zmian w dokumentach planistycznych gmin: Cewice, Czarna Dąbrówka, Damnica, Główczyce, Potęgowo, Smołdzino. Nie przewiduje się konieczności wprowadzania zmian w planie zagospodarowania województwa pomorskiego. Brak również przesłanek wskazujących na konieczność sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000.

Informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia PZO zamieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, tablicach ogłoszeń Urzędów Gmin: Damnica, Główczyce, Smołdzino, Potęgowo, Cewice, Czarna Dąbrówka oraz w prasie (Dziennik Bałtycki z dnia 15.10.2015 r.).

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału zainteresowanym osobom i podmiotom działającym w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, w pracach nad tworzeniem projektu PZO. W tym celu zorganizowano 8 spotkań dyskusyjnych (27.09.2016 r. w Potęgowie, 26.10.2016 r. w Czarnej Dąbrówce, 4.11.2016 r. w Potęgowie, 9.11.2016 r. w Cewicach, 18.11.2016 r. w Smołdzinie, 23.11.2016 r. w Damnicy, 30.11.2016 r. w Główczykach oraz 22.02.2017 r. w Cewicach), których tematem były zapisy w projekcie PZO. W tym czasie wpłynęły również uwagi w formie pisemnej od: Wójta Gminy Czarna Dąbrówka, Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Pojezierze Bytowskie”, Towarzystwa Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych, Klubu Przyrodników, Polskiego Związku Wędkarskiego, Członków Regionalnej Rady Ochrony Przyrody oraz osób prywatnych. Ponadto w dniu 20.02.2017 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Pojezierze Bytowskie” oraz Gminy Czarna Dąbrówka w związku ze zgłoszonymi wcześniej na piśmie uwagami. Biorąc pod uwagę, wnioski i sugestie wszystkich podmiotów, biorących udział w pracach nad planem, a także dostrzeżone przez RDOŚ w Gdańsku zapisy wymagające korekty, na tym etapie prac dokonano następujących zmian w projekcie zarządzenia:

1. W załączniku nr 3:

- a) w odniesieniu do siedliska 3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympeion*, *Potamion*, dodano zagrożenie potencjalne - J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie: powodujące brak zasilania starorzeczy wodą z rzeki,
- b) w odniesieniu do siedliska 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitans*):
 - zmieniono opis dla zagrożenia istniejącego „H01 zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)” z „w sąsiedztwie płatów siedliska prowadzone jest dość intensywne użytkowanie rolnicze łąk, co wzmacnia procesy eutrofizacji siedliska” na „zanieczyszczenia z różnych źródeł, w tym spoza obszaru Natura 2000 wzmacniają procesy eutrofizacji siedliska” oraz usunięto zagrożenie potencjalne „H01 zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) - może prowadzić do eutrofizacji siedliska”,
 - zmieniono opis dla zagrożenia istniejącego „J02.05.05 niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy” przyjął on formę „spiętrzenie wody i spowolnienie jej przepływu powoduje fragmentację siedliska włosieniczników, związaną głównie ze zmianą parametrów abiotycznych siedliska np. zapory elektrowni wodnych przy stanowisku nr 6 (części działek nr 252/2, 180 obręb Łupawa) i przy stanowisku nr 11 elektrownia wodna w

Łebieniu (części działek nr 4, 1, obręb Łebień, 2/2 obręb Damnica Leśnictwo, część oddziału 11-25-1-08-553-c-00), prowadzą do zmian w przepływie wody w rzekach, do powstania cofki powyżej piętrzenia, zamulenia siedliska i zanikania prądolubnych włosieniczników”

– dodano zagrożenia potencjalne:

G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze - brak koszy i toalet powoduje zanieczyszczenie siedliska włosieniczników, co może prowadzić do zniekształcenia/zaniku charakterystycznych dla siedliska zbiorowisk roślin,

J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie - nieprawidłowo prowadzona i nieregularna konserwacja budowli hydrotechnicznych powodująca zanieczyszczenie siedliska osadami ze zbiorników zaporowych,

J02.06 Pobór wód z wód powierzchniowych - pobór wody na różne cele (zwłaszcza na cele rolnicze) powodujący występowanie niskich stanów wody, może prowadzić do zniekształcenia/zaniku charakterystycznych dla siedliska zbiorowisk roślin,

M01.02 susze i zmniejszenie opadów - może powodować występowanie niskich stanów wody i prowadzić do zniekształcenia/zaniku charakterystycznych dla siedliska zbiorowisk roślin,

J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - w wyniku prac utrzymaniowych w ciekach, w tym usuwania lub koszenia roślinności wodnej, wydobywania namulów i innych osadów, zasypywania lub zabudowania wyrw brzegowych, a także usuwania rumoszu drzewnego (zmniejszenie liczby miejsc, gdzie oderwane pędy włosieniczników mogą się kotwiczyć dając początek nowym płatom),

c) w odniesieniu do siedliska 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie. (*Arrhenatherion elatioris*),

– zmieniono opis dla zagrożenia potencjalnego „*J02.01 zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie*” z „*może prowadzić do obniżenia stanu ochrony siedliska/utraty jego powierzchni*” na „*niewłaściwa gospodarka wodna oraz zasypywanie terenu prowadzące do obniżenia stanu ochrony siedliska/utraty jego powierzchni*”,

– dodano zagrożenie potencjalne „*K04.05 szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną) – tamy budowane przez bobry powodują podtopienie siedliska i brak możliwości użytkowania łąk*”,

d) w odniesieniu do siedlisk 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati - Fagenion*), 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario - Carpinetum*) dodano zagrożenie potencjalne „*K04.05 szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną) – tamy budowane przez bobry powodują podtopienie siedliska*”

e) w odniesieniu do siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe:

– zmieniono opis dla zagrożenia istniejącego „*J02.05.05 niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy - piętrzenie wody powoduje degradację łągów zarówno powyżej (stagnowanie wody, olsowienie, bezpośrednie zalanie) jak i poniżej piętrzenia (zanik zalewów wodami rzecznyymi, grądowienie)*” przez dodanie zapisu „*w odniesieniu do istniejących obiektów*”,

– doprecyzowano opis dla zagrożenia potencjalnego „*J02.05.05 niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy*” poprzez zmianę sformułowania „*piętrzenie wody może powodować*” na „*piętrzenie wody powodujące*”,

– dodano zagrożenia potencjalne:

J02.06 Pobór wód z wód powierzchniowych - pobór wody na różne cele (zwłaszcza na cele rolnicze) powodujący występowanie niskich stanów wody, może prowadzić do zniekształcenia/zaniku charakterystycznych dla siedliska zbiorowisk roślin (m.in. wkraczanie świerka na przesuszone płaty),

M01.02 susze i zmniejszenie opadów - może powodować występowanie niskich stanów wody i prowadzić do przesuszenia siedliska,

J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych – wały mogą powodować odcięcie siedliska od okresowych zalewów wód rzecznych,

f) w odniesieniu do gatunku 1355 wydra doprecyzowano opis zagrożenia potencjalnego „*D01.02 Drogi, autostrady*” poprzez zmianę z „*drogi mogą stwarzać ryzyko kolizji z pojazdami*” na „*pojazdy mogą*”

stwarzać ryzyko kolizji z osobnikami gatunku”, po uwagach GDOŚ złożonych elektronicznie w dniu 2.10.2019r. zapis jeszcze doprecyzowano na „ryzyko kolizji z pojazdami”,

- g) w odniesieniu do gatunków minóg strumieniowy i koza zagrożenia potencjalne „H01.05 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem – sphyw związków biogennych stosowanych w uprawach do wód może powodować ich eutrofizację” i „H01.03 inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych – sphyw zanieczyszczeń z gospodarstw domowych do wód może przyspieszać ich eutrofizację” zastąpiono zagrożeniem istniejącym „H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) - zanieczyszczenia z różnych źródeł, w tym spoza obszaru Natura 2000 wzmagają procesy eutrofizacji siedliska”,
- h) w odniesieniu do gatunków łośoś atlantycki i minóg rzeczny zagrożenia potencjalne „H01.05 rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem – sphyw związków biogennych stosowanych w uprawach do wód może powodować ich eutrofizację” i „H01.03 inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych – sphyw zanieczyszczeń z gospodarstw domowych do wód może przyspieszać ich eutrofizację” zastąpiono zagrożeniem potencjalnym „H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) - zanieczyszczenia z różnych źródeł, w tym spoza obszaru Natura 2000 wzmagają procesy eutrofizacji siedliska”,
- i) w odniesieniu do gatunku minóg strumieniowy usunięto zagrożenie potencjalne „F02.03.01 wykopywanie / zbieranie przynęty - odłow przynęty do połowu na żywca mogą powodować bezpośrednie niszczenie osobników gatunku”, gdyż obecnie takie działania są bardzo rzadkie,
- j) w odniesieniu do gatunków minóg strumieniowy, koza, łośoś atlantycki i minóg rzeczny:
- doprecyzowano zagrożenie potencjalne „E01.04 inne typy zabudowy – rekreacyjna – może generować sphyw zanieczyszczeń do wód przyspieszając ich eutrofizację” – zapis zmieniono na „E01.04 inne typy zabudowy – powodujące sphyw zanieczyszczeń do wód przyspieszając ich eutrofizację”,
 - usunięto zagrożenie potencjalne „G01.01.02 niemotorowe sporty wodne: sphywy kajakowe – mogą powodować wzburzanie osadów dennych rzek, niszczenie siedlisk gatunku” gdyż stwierdzono, że nie jest to realne zagrożenie dla ww. gatunków,
- k) w odniesieniu do gatunków minóg strumieniowy, łośoś atlantycki, minóg rzeczny, doprecyzowano opis dla zagrożenia potencjalnego „C01.01 wydobywanie piasku i żwiru (także pozyskiwanie kruszywa z koryt rzek)” przez dodanie zapisu „zabieranie substratu tarliskowego, zmniejszenie powierzchni tarlisk”
- l) w odniesieniu do gatunków minóg strumieniowy i minóg rzeczny dodano zagrożenia potencjalne „J02.06 Pobór wód z wód powierzchniowych - pobór wody na różne cele (zwłaszcza na cele rolnicze) powodujący występowanie niskich stanów wody, co może prowadzić do utraty cech siedliska i śmierci osobników (szczególnie larw)” i „M01.02 susze i zmniejszenie opadów - może powodować występowanie niskich stanów wody, co może prowadzić do utraty cech siedliska i śmierci osobników (szczególnie larw)”.
- m) w odniesieniu do gatunku koza dodano zagrożenia potencjalne „J02.06 Pobór wód z wód powierzchniowych - pobór wody na różne cele (zwłaszcza na cele rolnicze) powodujący występowanie niskich stanów wody, co może prowadzić do utraty cech siedliska i śmierci osobników” i „M01.02 susze i zmniejszenie opadów - może powodować występowanie niskich stanów wody, co może prowadzić do utraty cech siedliska i śmierci osobników”
- n) w odniesieniu do gatunku łośoś atlantycki:
- doprecyzowano opis dla zagrożenia potencjalnego „J02.02 usuwanie osadów (mułu) - usuwanie osadów z dna rzek może doprowadzić do zniszczenia siedliska gatunku i zakłóceń w okresie tarła” przez dodanie zapisu „i w okresie inkubacji”,
 - dodano zagrożenia potencjalne: "J02.06 Pobór wód z wód powierzchniowych - pobór wody na różne cele (zwłaszcza na cele rolnicze) powodujący występowanie niskich stanów wody, co może prowadzić do utraty cech siedliska (m.in. spowolnienia przepływu wody) i śmierci osobników”, „M01.02 susze i zmniejszenie opadów - może powodować występowanie niskich stanów wody, co może prowadzić do utraty cech siedliska (m.in. spowolnienia przepływu wody) i śmierci osobników”, „F03.02.03 chwywanie, trucie, kłusownictwo – zagrożenia będą aktualne po udroźnieniu przepławki w Smoldzinie” oraz „J03.01 zmniejszenie lub utrata

określonych cech siedliska – usuwanie rumoszu drzewnego może powodować zmniejszenie różnorodności mikrosiedlisk rzeki w tym utratę dogodnych kryjówek dla organizmów wodnych (m.in. młodocianych form gatunku)”

2. W załączniku nr 4 w odniesieniu do siedliska 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) cel „utrzymanie wartości parametru powierzchnia siedliska na poszczególnych płatach na dotychczasowym poziomie FV” zmieniono na „pełne rozpoznanie zasobów siedliska”, gdyż dane dotyczące powierzchni tego siedliska wymagają weryfikacji;
3. W załączniku nr 5:
 - a) zmieniono nagłówki „Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji działań ochronnych” na „Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych”, co jest zgodne z zapisami art. 28 ust. 10 pkt 4 lit. b ustawy o ochronie przyrody,
 - b) w odniesieniu do siedlisk leśnych zapis „Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska ...” zmieniono na „Dostosowanie gospodarowania” biorąc pod uwagę, że nie wszystkie grunty zajęte przez te siedliska są w ewidencji gruntów zakwalifikowane do lasów (Ls), zatem nie można mówić w ich przypadku o powadzeniu gospodarki leśnej,
 - c) w odniesieniu do siedliska 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charetea spp.*):
 - w działaniu 1 pkt. 4 zapis „z jezior tego samego dorzecza” zmieniono na „z jezior dorzeczy rzek pomorskich”, ponieważ możliwość uzyskanie materiału zarybieniowego z jezior tego samego dorzecza jest niewielka,
 - doprecyzowano zapisy dotyczące obszaru wdrażania działań ochronnych (m.in. dodano informacje o działkach ewidencyjnych oraz usunięto wydzielenia znajdujące się poza granicami obszaru Natura 2000),
 - d) w odniesieniu do siedliska 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitans*):
 - usunięto „Działanie fakultatywne: dostosowanie gospodarki rolnej do wymogów ochrony siedliska poprzez utrzymanie ekstensywnego sposobu użytkowania łąk” ze względu na to, że działaniem tym objęte były tylko grunty wokół stanowisk, których stan ochrony był oceniany w trakcie prac nad PZO natomiast zanieczyszczenia w dużym stopniu mogą pochodzić z innych terenów. Należy jednak zauważyć, że w załączniku nr 6 zawierającym wskazania do istniejących dokumentów planistycznych znajduje się zapis „w strefie 100 m od brzegów cieków naturalnych w obszarze Natura 2000 (...) preferowane przeznaczenie terenów pod użytkowanie leśne i rolne...”, który powinien przyczynić się do ograniczenia zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem siedliska 3260,
 - przy działaniu „Zapobiegnięcie zniszczeniu płatów siedliska poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i regulacyjnych w ciekach, w sposób zapewniający zachowanie na przynajmniej dotychczasowym poziomie oceny stanu ochrony poszczególnych płatów, z uwzględnieniem wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód” doprecyzowano zapisy dotyczące obszaru wdrażania działań ochronnych oraz dodano zapis „oraz na odcinkach rzek, na których zaplanowane prace zmieniają uwarunkowania dla utrzymania siedliska w obszarze Natura 2000” uwzględniając w ten sposób uwagę Klubu Przyrodników, że „ochrona siedliska (cele i działania) nie powinna być ograniczona tylko do wybranych, badanych podczas prac nad PZO, stanowisk, ale powinna obejmować całą długość cieków”,
 - e) w odniesieniu do siedliska 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie. (*Arrhenatherion elatioris*):
 - dla działania obligatoryjnego „zachowanie siedliska przyrodniczego, ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych” dodano zapis „z wyjątkiem braku możliwości użytkowania z powodu skutków bytowania bobrów”.
 - doprecyzowano zapisy dotyczące obszaru wdrażania działań ochronnych,

- f) w odniesieniu do siedliska 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati - Fagenion*) zapis „*Stopniowe usuwanie z drzewostanu obcego siedliskowo świerka pospolitego – przy okazji zabiegów pielęgnacyjnych*” zmieniono na „*Stopniowe usuwanie z drzewostanu gatunków obcych – głównie świerka pospolitego – przy okazji zabiegów pielęgnacyjnych*”,
- g) w odniesieniu do siedliska 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario – Carpinetum*):
- działanie „*Stopniowe usuwanie w ramach prac gospodarczych gatunków obcych siedliskowo – głównie świerka pospolitego z drzewostanu tak, aby udział gatunków obcych geograficznie w drzewostanie nie przekraczał 1%*” zmieniono na „*Stopniowe usuwanie w ramach prac gospodarczych gatunków obcych – świerka pospolitego i modrzewia europejskiego z drzewostanu tak, aby ich udział w drzewostanie nie przekraczał 1%*”
 - z działania „*wylączenie z zabiegów gospodarczo - hodowlanych małych powierzchniowo płatów siedliska na stromych stokach dolin rzecznych...*” usunięto zapis „*małych powierzchniowo*” ze względu na to, że budził on wątpliwości interpretacyjne. Należy jednak zauważyć, że nie zmienia to sensu zapisu, ponieważ wszystkie płaty tego siedliska w obszarze są małe – nie przekraczają powierzchni 0,7 ha. Ponadto dodano do tego działania stanowisko nr 4, które również jest położone na stromym stoku,
- h) w odniesieniu do siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe doprecyzowano zapisy dotyczące obszaru wdrażania działań,
- i) w odniesieniu do gatunków minóg strumieniowy, koza, łosoś atlantycki i minóg rzeczny doprecyzowano zapis dotyczący podmiotu odpowiedzialnego za działanie „*Dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony gatunku poprzez niewprowadzanie obcych geograficznie gatunków ryb do jezior lub do cieków*” – zapis „*rybacy użytkownicy wód*” zmieniono na „*uprawniony do rybactwa na podstawie operatu rybackiego lub na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000*”,
- j) doprecyzowano zapisy dotyczące monitoringu i uzupełnienia stanu wiedzy;
4. W załączniku nr 6 doprecyzowano zapisy:
- a) „*na rzekach w obszarze Natura 2000 nielocalizowanie budowli piętrzących wody, nieprzebudowywanie istniejących budowli piętrzących (za wyjątkiem budowy przepławek oraz prac związanych z zabezpieczeniem istniejącej infrastruktury, w tym drogowej i działań związanych z bezpieczeństwem publicznym, w tym z zakresu ochrony przeciwpowodziowej) zakładających zwiększenie poziomu piętrzenia ponad dopuszczalną aktualnie rzędną poziomu wody i nieodbudowywanie starych, niefunkcjonujących*”. Przyjął on formę „*nielocalizowanie budowli piętrzących wody, nieprzebudowywanie istniejących budowli piętrzących (za wyjątkiem budowy przepławek oraz prac związanych z zabezpieczeniem istniejącej infrastruktury, w tym drogowej i działań związanych z bezpieczeństwem publicznym, w tym z zakresu ochrony przeciwpowodziowej) zakładających zwiększenie poziomu piętrzenia ponad dopuszczalną aktualnie rzędną poziomu wody i nieodbudowywanie starych, niefunkcjonujących, mogących, w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, znacząco negatywnie oddziaływać na przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000*”,
- b) „*nielocalizowanie nowych i nierozbudowywanie istniejących stawów rybnych wymagających okresowych zrzutów wód do rzek*”. Przyjął on formę „*nielocalizowanie nowych i nierozbudowywanie istniejących stawów rybnych wymagających poborów wód z rzek lub zrzutów wód do rzek, mogących w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000*”. W związku z zastosowaniem takiej formy usunięto zapisy, które w istocie stanowiły jego powtórzenie tj.
- „*należy wprowadzić zmianę w zakresie wyznaczenia terenu stawów rybnych w Kozinie poprzez odstąpienie od zapisu umożliwiającego rozbudowę istniejących stawów rybnych (zmiany piętrzenia, poboru wody) w obszarze Natura 2000*” w odniesieniu do Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Kozy,

- „*należy wprowadzić zmianę w zakresie ustalenia terenów lokalizacji stawów rybnych w dolinie rzeki poprzez odstąpienie od zapisu umożliwiającego lokalizację nowych i rozbudowę istniejących stawów rybnych w obszarze Natura 2000 lub poprzez wprowadzenie zapisu, że przedsięwzięcie to nie może negatywnie wpływać na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Łupawy*” w odniesieniu do Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przetwórstwa rybnego w Żochowie.

Zmiany zapisów zaproponowane w pkt. 4 a i b zostały pozytywnie zaopiniowane przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Gdańsku uchwałą nr 11/2017 z dnia 2 czerwca 2017 r.

- c) „*preferowanego przeznaczenia terenów pod użytkowanie leśne i rolne*” przez dodanie zapisu „*(nie dotyczy infrastruktury służącej ukierunkowaniu ruchu turystycznego oraz utrzymaniu czystości i porządku w miejscach wykorzystywanych rekreacyjnie)*”.

Tak przygotowany projekt aktu udostępniono do udziału społecznego w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.). Został on zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320.5.2017.asz z dnia 28.11.2017 r. r., na tablicach ogłoszeń w RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń do Urzędów Gmin: Cewice, Czarna Dąbrówka, Damnica, Głównicyce, Potęgowo, Smołdzino, a także Starostwa Powiatowego w Bytowie, Starostwa Powiatowego w Słupsku, Starostwa Powiatowego w Lęborku oraz opublikowane za pośrednictwem prasy (Dziennik Bałtycki z dnia 7.12.2017 r.). Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. Dodatkowo w tym okresie odbyło się spotkanie z podmiotami zainteresowanymi energetyką i turystyką wodną (w dniu 19.12.2017 r.). Poniżej znajdują się uwagi i wnioski zgłoszone przez poszczególne instytucje i osoby wraz z wyjaśnieniem w jaki sposób uwzględniono je w treści aktu:

1. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska - e-mail z dnia 29.12.2017 r.

- a) „***Dlaczego od 2012 r. nie uzupełniono stanu wiedzy o siedlisku?***” w odniesieniu do siedlisk 6410, 6430, 7150, 7220, 7230, 9110, 9190, 91D0, 91F0

Dotychczas nie uzupełniono stanu wiedzy dla ww. siedlisk ze względu na brak środków finansowych i braki kadrowe. RDOŚ w Gdańsku sprawuje nadzór nad 116 obszarami Natura 2000, z których ok. połowa posiada obowiązujące PZO przewidujące do wykonania liczne działania m.in. w zakresie uzupełnienia stanu wiedzy. Realizacja tak dużej liczby działań wymaga znacznych środków finansowych oraz dużego nakładu pracy na ich pozyskanie, przeprowadzenie procedur przetargowych, odbiór poszczególnych opracowań. Zatem poszczególne działania muszą być rozłożone w czasie. Uzupełnienie stanu wiedzy dla ww. siedlisk będzie realizowane w ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0191/16-00 pod nazwą „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych” zwanego dalej „Bank Danych”. Projekt będzie realizowany do 2022 r.

Złożona uwaga nie wymagała wprowadzenia zmian w projekcie zarządzenia.

- b) „***Dlaczego od 2012 r. nie uzupełniono stanu wiedzy o gatunku?***” w odniesieniu do gatunków traszka grzebieniasta, łosoś atlantycki, minóg rzeczny

Wyjaśnienia dotyczące tej kwestii częściowo zostały zawarte w pkt a. Uzupełnienie stanu wiedzy dla ww. gatunków będzie realizowane w ramach projektu „Bank Danych”. Wg aktualnego harmonogramu rzeczowo-finansowego projektu badania zaplanowano na 2019 r. (dla traszki grzebieniastej) i 2021 r. (dla minoga

rzecznego i łososa atlantyckiego). Warto zauważyć, że uzupełnienie stanu wiedzy dla gatunków łososa atlantyckiego, minóg rzeczny, zgodnie z zapisami załącznika nr 5 powinno być przeprowadzone w ciągu 3 lat od udrożnienia szlaków migracyjnych dla tych gatunków. Najważniejszą barierę w migracji ww. gatunków w obrębie rzeki Łupawa stanowi elektrownia wodna w Smołdzinie, która nie posiada przepławki (w okresie ciągu tarłowego, PZW odławia i przrzuca, powyżej elektrowni, trocie i łososie). Elektrownia zlokalizowana jest w niewielkiej odległości od ujścia Łupawy do jeziora Gardno, poza obszarem Natura 2000 Dolina Łupawy (w obszarach Natura 2000 Ostoja Słowińska oraz Pobrzeże Słowińskie), ale wpływa na występowanie ww. gatunków w obszarze Dolina Łupawy. Projekt dotyczący budowy przepławki jest realizowany przez Słowiński Park Narodowy. Z założeń dostępnych na stronie <http://lifenaturaslowinska.pl/index.php/pl/o-projekcie/jak-chcemy-zrealizowac-projekt> wynika, że realizacja zadania powinna być zakończona do końca 2019 r. Zatem wyznaczenie terminu uzupełnienia stanu wiedzy dla minoga rzecznego i łososa atlantyckiego na 2021 r. jest uzasadnione merytorycznie.

Złożona uwaga nie wymagała wprowadzenia zmian w projekcie zarządzenia.

c) **„Dlaczego od 2014 r. nie złożono do GDOŚ wniosku o zmianę sdf?”** w odniesieniu do gatunku głowacz białopłetwy

RDOŚ w Gdańsku nie złożył wniosku o zmianę SDF ponieważ realizował w tym czasie zadania, które w jego opinii były bardziej priorytetowe, których zaniechanie mogło skutkować utratą przedmiotów ochrony w innych obszarach Natura 2000. Złożona uwaga nie wymagała wprowadzenia zmian w projekcie zarządzenia.

d) **„Działanie mało konkretne. Jeśli nie wiadomo dokładnie jak, to może dopisać coś o konsultacji ze specjalistą?”** w odniesieniu do siedliska 3260 dla działania *„Zapobiegnięcie zniszczeniu płatów siedliska poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i regulacyjnych w ciekach, w sposób zapewniający zachowanie na przynajmniej dotychczasowym poziomie oceny stanu ochrony poszczególnych płatów, z uwzględnieniem wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód”*

Uwagi nie uwzględniono. Należy zauważyć, że procedury dotyczące aspektów środowiskowych prowadzenia prac utrzymaniowych i regulacyjnych wskazuje ustawa o ochronie przyrody (szczególnie art. 118 – 118 b), a także ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Sam opis sposobu prowadzenia prac stanowi element wniosków składanych w trybie ww. procedur, zatem w opinii RDOŚ w Gdańsku nie ma konieczności wskazywania odrębnie na konieczność konsultacji ze specjalistami.

e) **„Dlaczego nie zaplanowano monitoringu?”** w odniesieniu do siedlisk 9130, 9160 oraz gatunku łososa atlantycki

Dodano zapisy dotyczące monitoringu dla ww. siedlisk i gatunku, a także dla minoga rzecznego, dla którego również brakowało zapisów w tym zakresie. Po ponownej analizie zapisów dotyczących monitoringu wprowadzono także zmiany w odniesieniu do siedlisk 3260, 6510, 91E0 zapewniające uwzględnienie ewentualnych wskazań wynikających z uzupełniania stanu wiedzy. Zmieniono także zapisy dla gatunku wydra w zakresie terminów – z „w 2021 r.” na „przynajmniej jednokrotnie w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych”.

f) **„Działanie mało konkretne. Jeśli nie wiadomo dokładnie jak, to może dopisać coś o konsultacji ze specjalistą?”** w odniesieniu do gatunku wydra dla działania *„Zapobiegnięcie zniszczeniu siedlisk gatunku poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i regulacyjnych w sposób zapewniający zachowanie na przynajmniej dotychczasowym poziomie oceny stanu ochrony poszczególnych stanowisk gatunku, z uwzględnieniem wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód”*

Uwagi nie uwzględniono. Należy zauważyć, że procedury dotyczące aspektów środowiskowych prowadzenia prac utrzymaniowych i regulacyjnych wskazuje ustawa o ochronie przyrody (szczególnie art. 118 – 118 b), a także ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Sam opis sposobu prowadzenia prac stanowi element wniosków składanych w trybie ww. procedur, zatem w opinii RDOŚ w Gdańsku nie ma konieczności wskazywania odrębnie na konieczność konsultacji ze specjalistami.

g) **„Działanie mało konkretne. Jeśli nie wiadomo dokładnie jak, to może dopisać coś o konsultacji ze specjalistą?”** w odniesieniu do gatunków koza, łosoś atlantycki, minóg rzeczny dla działania **„Zapobiegnięcie zniszczeniu osobników gatunku i jego siedlisk poprzez prowadzenie prac utrzymaniowych i regulacyjnych w sposób zapewniający zachowanie na przynajmniej dotychczasowym poziomie oceny stanu ochrony poszczególnych stanowisk gatunku, z uwzględnieniem wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód”**

Uwagi nie uwzględniono. Należy zauważyć, że procedury dotyczące aspektów środowiskowych prowadzenia prac utrzymaniowych i regulacyjnych wskazuje ustawa o ochronie przyrody (szczególnie art. 118 – 118 b), a także ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Sam opis sposobu prowadzenia prac stanowi element wniosków składanych w trybie ww. procedur, zatem w opinii RDOŚ w Gdańsku nie ma konieczności wskazywania odrębnie na konieczność konsultacji ze specjalistami.

2. Nadleśnictwo Damnica - pismo nr ZG.7210.2.2017.AK z dnia 29.12.2017 r.

„zapis dotyczący pozostawiania w ramach każdej rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (załącznik nr 5, 9160 grąd subatlantycki, dostosowanie gospodarowania do wymogów ochrony siedliska) nie jest spójny z obowiązującymi zasadami hodowli lasu oraz standardami FSC.

Obowiązujące zasady hodowli lasu mówią o konieczności pozostawiania kęp starodrzewu (powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów i łącznie nie większa niż 5 % powierzchni manipulacyjnej pasa zrębowego lub smugi) na zrębach zupełnych. ZHL nie nakazują pozostawiania kęp starodrzewu po zakończeniu cięć rębniami złożonymi za wyjątkiem RB IIIa. Z kolei obowiązujący dokument FSC-NSTD-FM-PL mówi: fragmenty drzewostanów, które uzyskały wiek rębności o minimalnej powierzchni 5% każdego bloku drzewostanów rębnych, przeznaczonych do wycięcia w pierwszym dziesięcioleciu i nie mniejsze niż 5 arów, pozostają nienaruszone do naturalnej śmierci i rozkładu drewna”.

Szczegółowa interpretacja tego zapisu mówi także, że wskaźnik nie dotyczy wydzieleń mniejszych niż 1 ha, ponieważ niemożliwe jest uzyskania na takiej powierzchni minimalnej powierzchni biogrupy 5 arów.

Zatem mając na uwadze zapisy FSC i dokumenty PGL LP należy pozostawiać kępy starodrzewu z zachowaniem następujących wskazań:

- kępy starodrzewu pozostawia się w rębniach zupełnych i złożonych**
- wielkość takiej biogrupy powinna wynosić co najmniej 6 arów i być nie większa niż 5% powierzchni zrębowej (w uzasadnionych przypadkach, np. tereny podmokłe może być większa)**
- nie ma obowiązku pozostawiania biogrup gdy powierzchnia zrębu nie przekracza 1 ha”**

Uwagi uwzględniono w treści zarządzenia w odniesieniu do siedliska 9160, a także 9130 i 91E0 (których uwaga nie dotyczyła), aby zachować spójność zapisów w zarządzeniu.

3. Rybacka Lokalna Grupa Działania „Pojezierze Bytowskie” - pismo z dnia 27.12.2017 r.

„Nawiązując do otrzymanej informacji e-mail z dnia 05.12.2017 r. oraz odbytego w dniu 19.12.2017 r. w siedzibie RDOŚ w Gdańsku spotkania, dotyczących prowadzonych konsultacji społecznych (PZO) dla obszaru Dolina Łupawy (na podstawie art.28 ust.4 ustawy o ochronie przyrody), w imieniu grupy

zainteresowanych osób przedstawiam uwagi oraz propozycje zmian w przedmiotowym projekcie. Proponowane zmiany dotyczą załącznika nr 6 projektu.

Zapis w projekcie PZO:

1) „na rzekach w obszarze Natura 2000 nielocalizowanie budowli piętrzących wody, nieprzebudowywanie istniejących budowli piętrzących (za wyjątkiem budowy przepławek oraz prac związanych z zabezpieczeniem istniejącej infrastruktury, w tym drogowej i działań związanych z bezpieczeństwem publicznym, w tym z zakresu ochrony przeciwpowodziowych) zakładających zwiększenie poziomu piętrzenia ponad dopuszczalną aktualnie rzędną poziomu wody i nieodbudowywanie starych niefunkcjonujących, w przypadku stwierdzenia znacząco negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000”

proponuje się zastąpić zapisem:

lokalizowanie nowych lub rozbudowywanie istniejących budowli hydrotechnicznych, mogących potencjalnie negatywnie lub znacząco negatywnie oddziaływać na przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000, uzależnić od pozytywnej oceny, przez RDOŚ w Gdańsku, raportu ooś oraz zaakceptowania działań minimalizujących (w tym: budowa, remont przepławki) - w przypadku inwestycji mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000.

W przypadku inwestycji znacząco negatywnie oddziałujących na przedmiot ochrony, które charakteryzuje cecha nadrzędnego interesu publicznego uzależnić od pozytywnej oceny, przez RDOŚ w Gdańsku, raportu ooś, zaakceptowania uzgodnionych kompensacji oraz budowy, remontu przepławki.

2) „nielocalizowanie nowych oraz nierozbudowywanie istniejących stawów rybnych, wymagających okresowych zrzutów wód do rzek, w przypadku stwierdzenia znacząco negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000”

proponuje się zastąpić zapisem:

lokalizowanie oraz rozbudowę stawów rybnych, mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000, uzależnić od pozytywnej oceny przez RDOŚ w Gdańsku raportu ooś oraz działań minimalizujących (w tym: budowy, remontu przepławki) w miejscu poboru wody, jeżeli planowane jest jej piętrzenie.

3) „przeznaczenie terenów pod użytkowanie leśne, rolne (nie dotyczy infrastruktury służącej ukierunkowaniu ruchu turystycznego oraz utrzymaniu czystości i porządku w miejscach wykorzystywanych rekreacyjnie)”

proponuje się zastąpić zapisem:

ograniczyć powierzchnie pod zabudowę służącą: działalności gospodarczej, rolnej, leśnej, łowieckiej i rybackiej a także amatorskiego połowu ryb oraz wskazanie terenów (działek ewidencyjnych) dla działalności rekreacyjno-wypoczynkowej.

Uzasadnienie

Należy zauważyć, iż proponowane zapisy, co do istoty, są zgodne z proponowanymi w projekcie. Różnica sprowadza się do rozumienia art. 36 ustawy o ochronie przyrody :

„Na obszarach Natura 2000, z zastrzeżeniem ust. 2, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000”.

Konstrukcje proponowanych zapisów wpisują się w wykładnię funkcjonalną zapisu ustawowego, gdyż początkowej ich części odzwierciedlają ustawowe możliwości prowadzenia aktywności gospodarczej. Następnie zawierają uwarunkowania odnoszące się do braku znaczącego, negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszaru Natura 2000, z zachowaniem uprawnień wynikających z art. 34. Taki zapis naszym zdaniem jest zapisem właściwym w pkt. 1) oraz 2) wskazań do dokumentów planistycznych, gdyż wpisuje się również w „ducha” art. 36.

W pkt.3 wskazań mamy do czynienia z zawężeniem zakresu aktywności gospodarczej poprzez jej ograniczenie (w praktyce) do działalności rolnej i leśnej, na obszarach ochrony Natura 2000, co stoi w sprzeczności z treścią art. 36 ustawy. Zapis: „(nie dotyczy infrastruktury służącej ukierunkowaniu ruchu turystycznego oraz utrzymaniu czystości i porządku w miejscach wykorzystywanych rekreacyjnie)” jest nieprecyzyjny gdyż odnosi się do miejsc wykorzystywanych rekreacyjnie, które trudno będzie zidentyfikować, gdyż przy obecnym sposobie korzystania z rzek (turystyka kajakowa, wędkarstwo) należałoby do takich miejsc zaliczyć praktycznie całą jej długość. Dlatego też przyjęcie przez gminy naszej propozycji pozwoli wskazać, na etapie konsultacji dokumentów planistycznych, optymalne lokalizacje inwestycji turystycznych”

Uwag nie uwzględniono. Należy zauważyć, że w uwagach 1 i 2 nie zacytowano zapisów z projektu zarządzenia poddawanego konsultacjom społecznym w grudniu 2017 r. tylko zapisy z projektu zarządzenia przedstawianego na spotkaniu w dniu 22 lutego 2017 r. w Cewicach (przekazanego mailem z dnia 6.02.2017 r.). Zapisy w pkt. 1 i 2 zaproponowane przez RLGD mogą budzić wątpliwości co do zgodności z zapisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Procedury pozwalające ocenić, czy dany rodzaj działalności lub konkretne przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 są określone w działach IV i V ww. ustawy tj. ocena taka będzie miała miejsce na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko lub oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz na obszar Natura 2000. Wskazywanie, że realizacja danego przedsięwzięcia jest uzależniona tylko od „...pozytywnej oceny przez RDOŚ w Gdańsku raportu ooś oraz działań minimalizujących ...” wydaje się naruszać zapisy ww. ustawy. Należy podkreślić, że zapisy zaproponowane przez RDOS w Gdańsku w projekcie zarządzenia podlegającego konsultacjom w grudniu 2017 r. odwołują się do ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - mają one za zadanie pomóc inwestorom w ocenie ryzyka inwestycyjnego danego przedsięwzięcia wynikającego z istnienia danego obszaru Natura 2000 na tym terenie.

Jeżeli chodzi o uwagę nr 3 to należy stwierdzić, że proponowane przez RLGD zapisy są trudne do interpretacji - nasuwają się pytania: czy takie ograniczenie powinno dotyczyć każdego terenu przeznaczonego pod zabudowę w obecnych suikzp i mpzp w strefie 100 m od brzegów cieków naturalnych w obszarze Natura 2000? a jeżeli tak to jakiego poziomu powinno być ograniczone? Niewłaściwy wydaje się też zapis rekomendujący „wskazanie terenów (działek ewidencyjnych) dla działalności rekreacyjno-wypoczynkowej”. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945) możliwość taką przewiduje tylko w dla mpzp (art. 15 ust 3) a nie dla suikzp. Zatem z jednej strony RLGD powtarza istniejące w ww. ustawie zapisy, z drugiej zaś strony kolejny raz proponuje wprowadzić zapisy, które można traktować jako próbę modyfikacji zapisów ustawy. Jednocześnie trudno powiedzieć w jaki sposób taki zapis miałby służyć eliminacji lub ograniczeniu zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000). Oczywiście zapisowi zaproponowanemu przez RDOŚ w Gdańsku „w strefie 100 m od brzegów cieków naturalnych w obszarze Natura 2000 (...) preferowane przeznaczenie terenów pod użytkowanie leśne i rolne (nie dotyczy infrastruktury służącej ukierunkowaniu ruchu turystycznego oraz utrzymaniu czystości i porządku w miejscach wykorzystywanych rekreacyjnie)” również można zarzucić brak precyzji, jednak przynajmniej określa kierunek w jakim należy podążać, aby ograniczać zagrożenia dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Przy czym zapis „(nie dotyczy infrastruktury służącej ukierunkowaniu ruchu turystycznego oraz utrzymaniu czystości i porządku w miejscach wykorzystywanych rekreacyjnie)”, tak jak wskazują członkowie RLGD, faktycznie można odnieść do całej długości rzek w obszarze Natura 2000, jednak w opinii RDOŚ w Gdańsku nie stanowi to wady tego zapisu - być może infrastruktura służąca ukierunkowaniu ruchu turystycznego oraz utrzymaniu czystości i porządku faktycznie powinna być właśnie w ten sposób zlokalizowana, gdyż uczestnicy spotkań podnosili problem dotyczący czystości i porządku na brzegach. Większe wątpliwości może budzić natomiast to co należy rozumieć pod pojęciem „infrastruktura służąca ukierunkowaniu ruchu turystycznego oraz utrzymaniu czystości

i porządku”. W opinii organu należy jednak kierować się tutaj celowością wprowadzenia takiego zapisu, którego potrzebę sugerowano na spotkaniach dyskusyjnych, a więc zabezpieczeniem rzeki i terenów do niej przyległych w przypadku planów jej turystycznego zagospodarowania. Zapis uwzględnia zatem potrzebę społeczności lokalnej do turystycznego wykorzystania walorów rzeki z poszanowaniem siedlisk i gatunków chronionych w obszarze Natura 2000. Analizując zapis „preferowane przeznaczenie terenów pod użytkowanie leśne i rolne” RDOŚ w Gdańsku stwierdził, że zamiast spójnika „i” powinien zastosowany spójnik „lub”, gdyż nie jest możliwe, aby dany fragment terenu był jednocześnie przeznaczony pod użytkowanie „leśne i rolne”, zatem dokonano stosownej zmiany.

„Ponadto wnioskujemy o:

1. Dokonanie ponownej oceny (weryfikacji) siedlisk, zgłoszonych przez interesariuszy, w terminie max. jednego roku.”

Uwagi nie uwzględniono. W PZO zaplanowano badania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy, a także monitoringu w trakcie, których będą weryfikowane stanowiska. Część badań zostanie przeprowadzona w ramach projektu „Bank Danych” do końca 2022 r. Realizacja części działań z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy i monitoringu wymaga pozyskania przez RDOŚ w Gdańsku środków finansowych z innych źródeł zewnętrznych np. WFOŚiGW w Gdańsku. Uzyskanie ich w przeciągu jednego roku nie jest możliwe uwzględniając procedury pozyskania środków przez państwowe jednostki budżetowe.

„2. usunięcie zapisów sprzecznych z zapisami wnioskowanymi, np.:(zał. nr 6 pkt. 2 i 3, str. 89)”

RLGD również w tym przypadku odniosło się do projektu zarządzenia przedstawianego na spotkaniu w dniu 22 lutego 2017 r. w Cewicach (przekazanego mailem z dnia 6.02.2017 r.). Zapisy te w projekcie zarządzenia poddawane konsultacjom społecznym w grudniu 2017 r. znajdują się na str. 90. Uwagi odnoszą się do zapisów dotyczących miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Mikorowo Leśnictwo wskazujących na konieczność wprowadzenia w ww. MPZP następujących zmian:

„2. zmianę w zakresie ustalenia terenów zabudowy zagrodowej na stanowisku nr 18 płatu siedliska 6510 (dz. 215, 249, 301, 302, część dz. 248, obręb Mikorowo Leśnictwo) poprzez odstąpienie od zapisu umożliwiającego lokalizację zabudowy zagrodowej na terenach oznaczonych symbolem od R01R do R03R, R06R, M01RM, a także poprzez zmianę zapisów dotyczących zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego z „architektura obiektów nowoprojektowanych nawiązująca do form regionalnych (bryła, materiał, detal, kolorystyka)(dotyczy zabudowy zagrodowej). Na teren wprowadzić zadrzewienia i zakrzewienia o funkcji izolacyjno-ozdobnej (dotyczy zabudowy zagrodowej)” na „utrzymanie ekstensywnego sposobu użytkowania łąk poprzez koszenie”

„3. zmianę w zakresie ustalenia terenów zabudowy (budynki gospodarcze, infrastruktura techniczna dla obsługi funkcji RU), przeznaczenia terenu pod stawy rybne na stanowisku nr 18 płatu siedliska 6510 (część dz. 248, obręb Mikorowo Leśnictwo) poprzez odstąpienie od zapisu umożliwiającego lokalizację stawów rybnych, budynków gospodarczych, infrastruktury technicznej dla obsługi funkcji RU, na terenach oznaczonych symbolem 010RU, które znajdują się na placie siedliska 6510, a także poprzez zmianę zapisów dotyczących zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego z „nie ustala się” na „utrzymanie ekstensywnego sposobu użytkowania łąk poprzez koszenie na terenie zajmowanym przez siedlisko 6510”

Uwagi nie uwzględniono. Dokumentacja PZO wykazuje na tych terenach siedlisko 6510 więc nie ma podstaw, aby zrezygnować z ww. zapisów. Po ponownej analizie ww. zapisów RDOŚ w Gdańsku stwierdził, że:

- w pkt. 2 wystąpił błąd w oznaczeniu terenów, których dotyczą zapisy tj. brakowało terenu R04R, na terenie wymienionej działki 249, zatem błąd ten skorygowano,

- pkt. 2 i 3 mogą budzić wątpliwości interpretacyjne co do zakresu proponowanych zmian, dlatego zostały one przeformułowane na bardziej jednoznaczne. Podobnego typu zmiany zostały wprowadzone również w zapisach dla pozostałych mpzp wymienionych w niniejszym zarządzeniu.

W związku ze złożonymi uwagami po zakończeniu tzw. „udziału społecznego” w dniu 1.02.2018 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli RDOŚ w Gdańsku z przedstawicielami Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Pojezierze Bytowskie”. W jego trakcie nie wypracowano jednak żadnych nowych zapisów.

4. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku – mail z dnia 21.12.2017 r.

„1. Prosimy dodać następujący zapis: „nie dotyczy prac związanych z ochroną przeciwpowodziową” do działań ochronnych dla poniższych przedmiotów ochrony:

- Przedmiot ochrony 3260 pkt 1 (str. 52),
- Przedmiot ochrony 91E0 pkt 5 (str. 69),
- Przedmiot ochrony 1355 (str. 71),
- Przedmiot ochrony 1096 pkt 1 (str. 72),
- Przedmiot ochrony 1149 pkt 1 (str. 75),
- Przedmiot ochrony 1106 pkt 1 (str. 77).

Zmiana ta jest niezbędna dla zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego”

Uwagę uwzględniono.

„2. Korekty wymagają zapisy odnoszące się podmiotu odpowiedzialnego za działanie: „Dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony gatunku poprzez:... ” (str. 51, 74, 76, 78 i 80) - zapis powinien brzmieć: „uprawniony do rybactwa na podstawie operatu rybackiego oraz umowy z dyrektorem RZGW lub na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”.

Użytkownik rybacki nie jest uprawniony do rybactwa na podstawie operatu, a na podstawie umowy. Zgodnie z ustawą o rybactwie śródlądowym „w obwodzie rybackim uprawniony jest organ administracji publicznej wykonujący uprawnienia właściciela wody w zakresie rybactwa śródlądowego albo osoba władająca obwodem rybackim na podstawie umowy zawartej z właściwym organem administracji publicznej na podstawie art. 13 ust.3 albo umowy, o której mowa w art. 217 ust. 6 ustawy – Prawo wodne”

Uwagę uwzględniono. Przepisy, które przytacza RZGW w Gdańsku są już nieaktualne, ale obecnie kwestie te w podobny sposób reguluje art. 6d ust. 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1476).

„3. Ponadto z zapisów odnoszących się do podmiotu odpowiedzialnego za działanie: „Dostosowanie gospodarki rybackiej do wymogów ochrony gatunku poprzez:... ” (str. 74, 76, 78 i 80) należy usunąć Dyrektora RZGW, zapis powinien brzmieć: „uprawniony do rybactwa na podstawie operatu rybackiego oraz umowy z dyrektorem RZGW lub na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”.

Dyrektor RZGW nie ma w swoich kompetencjach dostosowywania gospodarki rybackiej do wymogów ochrony gatunku poprzez niewprowadzanie obcych geograficznie gatunków ryb do jezior lub do cieków – obowiązek ten ciąży na uprawnionym do rybactwa w chwili sporządzania/zmiany/aktualizacji operatu rybackiego oraz na jednostkach naukowych opiniujących operat rybacki (tj. Instytut Rybactwa Śródlądowego, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski oraz Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny) – poprzez dopilnowanie zgodności przedstawionego do opiniowania operatu z wymogami dot. ochrony danego gatunku”

Uwagę uwzględniono.

5. Słowiński Park Narodowy

„(...) od 1 stycznia 2018 roku organem nadzorującym i wykonującym gospodarkę wodną będzie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. W związku z tą zmianą sugerujemy w konsultowanym dokumencie zmianę administrującego wodami odpowiedzialnego za wykonanie zadań ochronnych”

Uwagę uwzględniono.

6. Osoba prywatna:

„zastąpić dotychczasowy Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej oraz Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego na Państwowe Gospodarstwo Wodne - Wody Polskie w związku z wejściem w życie od 01-01-2018 r. nowej ustawy prawo wodne”

Uwagę uwzględniono.

Informacje o braku uwag do projektu zarządzenia przekazały następujące instytucje:

1. Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku, Terenowy Oddział w Słupsku – pismo nr MW.M10/601/0-21/11/2017 z dnia 22.12.2017 r.
2. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku – pismo nr ZO.7210.12.2017 z dnia 11.12.2017 r.

Po zakończeniu procedury tzw. „udziału społecznego” wprowadzono jeszcze następujące zmiany w projekcie zarządzenia:

1. Uaktualniono zapisy dotyczące wydziełów Nadleśnictw Łupawa i Ustka w związku z wejściem w życie nowych PUL na lata 2018-2027.
2. Zgodnie z sugestią GDOŚ wyrażoną pocztą elektroniczną 2.10.2019 r. doprecyzowano działanie dla siedliska przyrodniczego 9130 żyzne buczyny: *“Stopniowe usuwanie z drzewostanu gatunków obcych siedliskowo – głównie świerka pospolitego – przy okazji zabiegów pielęgnacyjnych”* wskazując, iż zapis dotyczy przede wszystkim gatunków obcych siedliskowo, a takimi są także często gatunki obce geograficznie. Podobnie działanie doprecyzowano dla siedliska 9160 grąd subatlantycki.
3. W załączniku nr 6 dotyczącym wskazań do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:
 - a) usunięto zapisy dotyczące uporządkowania gospodarki ściekowej w strefie 100 m od brzegów Jeziora Oskowo i Jeziora Karwieńskiego Dużego – ponowna analiza danych wykazała, że brak takiej konieczności ze względu na brak zabudowy w strefie 100 m,
 - b) we wskazaniu dla SUiKZ dla Gminy Czarna Dąbrówka dotyczącym nielokalizowania obiektów budowlanych w strefie 100 m od brzegów Jeziora Karwieńskiego Dużego (siedlisko 3140) dodano zapis „za wyjątkiem obiektów związanych z funkcjonowaniem drogi powiatowej Karwno - Podkomorzyce”,
 - c) w zapisie „Nielokalizowanie nowych obiektów melioracji wodnych w płatach siedliska 7140 ...” zmieniono słowo „obiekty” na „urządzenia” w celu uzyskania spójności z nomenklaturą używaną w ustawie Prawo Wodne,
 - d) ze wskazań dla MPZP obrębu Otnoga usunięto zapis dotyczący konieczności zmiany „w zakresie ustalenia zalesienia w dolinie Łupawy na terenie oznaczonym w mpzp symbolem Z 05 ZLZ poprzez wyłączenie całości terenu z zalesienia i włączenie go w tereny o ustalonym przeznaczeniu tereny zieleni objęte formami ochrony przyrody zgodnie z przepisami o ochronie przyrody oznaczone w mpzp symbolem ZN”. Ponowna analiza dostępnych materiałów wykazała, że na ww. terenie nie występują siedliska przyrodnicze a zalesienie tego terenu nie powinno negatywnie wpływać na płaty siedlisk 6510 i 91E0 znajdujące się w sąsiedztwie.

Ponadto wprowadzono zmiany o charakterze redakcyjnym.

Koszty działań z zakresu ochrony czynnej w ciągu 10 lat obowiązywania planu oszacowano na ok. 475 tys. zł (w tym ok. 472 tys. to koszty działań fakultatywnych prowadzonych na siedlisku 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)), uzupełnienia stanu wiedzy na ok. 330 tys. zł,

a monitoringu na ok. 135 tys. zł. Środki te planowane są do pozyskania z funduszy wspierających finansowo działania ochronne na obszarach cennych przyrodniczo, np. WFOŚiGW w Gdańsku, NFOŚiGW, *POLiŚ na lata 2014-2020*, w tym w ramach realizacji projektu „*Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych*”.

Informacje o projekcie planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnionym przez stronę internetową www.wykaz.ekoportal.pl pod numerem 1164/2017.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust.2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1464) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr PN-I.0041.10.2019.JS z dnia 13 listopada 2019 r.